

Oktatási Hivatal

kódszám:

A 2008/2009. tanévi
Országos Középiskolai Tanulmányi Verseny
első (iskolai) fordulójának szövegértési feladatlapja

SZLOVÁK NYELV ÉS IRODALOMBÓL

Munkaidő: 60 perc
Elérhető pontszám: 30 pont

ÚTMUTATÓ

A munka megkezdése előtt nyomtatott nagybetűvel ki kell tölteni az adatokat tartalmazó részt és minden különálló lapra rá kell írni a borító tetején található kódszámot! Más jelzés, például a versenyző vagy az iskola neve, bélyegzője nem szerepelhet a munkalapokon.

A feladatok megoldásához íróeszközön kívül **más segédeszköz nem** használható! Javítás csak a hibásnak vélt szöveg áthúzásával és a jónak vélt megoldás mellé írásával történhet, kifestőt tilos alkalmazni!

A feladatlapokat a szaktanár (szaktanári munkaközösség) értékeli központi javítási útmutató alapján.

**A VERSENYZŐ
ADATAI**

Kódszám:

A versenyző neve: oszt.:

Középiskolai tanulmányait a 13. évfolyamon fejezi be: igen nem

Az iskola neve:

Az iskola címe: irsz. város

.....utcahsz.

Megye:

A felkészítő tanár(ok) neve:

.....

Összes pontszám:

Pozorne prečítajte text aj úlohy a odpovedzte na otázky!

Božena Slančíková Timrava: Hrdinovia
(úryvok)

Tu začali vyvolávať mená. V sieni nastal šum. Všetci hľadajú k dverám v napnutosti a v očakávaní. Baláš zachvel sa. Do hlavy prišiel mu na chvíľu závrat. Bol by z ňôh spadol, keby sa nebol chytil Klipkáča, pri ňom stojaceho. Ten, vyrušený z napnutého pozorovania, pozrel naň a vidiac ho takého – jeho, ktorý zakaždým rád ho znevažoval – skríkne nie bez zlomyseľnosti:

"To je hrdina, kto jazykom veľa spraví, ale keď treba ísť, sa trasie!"

"Pozri túto babu!" povie ešte ticho Širickému. Nik nepočúval a nedbal na reči Klipkáča, a Baláš nerozumel od zmalátnenia ani slova, čo i počul. Všetci sú zaujatí odobierkou. Upierajú oči na odchádzajúcich do úradnej siene. Hneď bude nasledovať Balášov okres.

"Pán urodzený, pán Baláš," zvolá ktosi, ich volajú!

Nik sa nepohol. Oči chlapcov upreli sa na neho. Tam stojí ako vyjavený s očami rozšírenými. Všetka krv zvalila sa mu k srdcu, k zemi by spadol, ale kroka nemôže spraviť. Keď ho upozornili druhý raz, vtedy sa pohol neistým krokom, akoby nevedel chodiť. Nepovedome prišiel do miestnosti úradných pánov, zastal pod mieru, nevediac o sebe, v očiach mu bola tma.

"Čo je vaše povolanie?" spytuje sa ho vojenský dôstojník.

Baláš neodpovedá. Ani nepočuje, ani nevidí, je napoly mŕtvy. Dôstojník opakoval otázku.

"Notár okresu hrablického," povie miesto neho doktor, keď Baláš neodpovedal ani potom. Doktor skláňa hlavu nad písma nemilo dotknutý a zahanbený zaň. Povie čosi tlmene komisii. Páni obzerajú Baláša pozorne. Telo pekne urastené, dobre chované. Svaly ako hrady – ani u sedliaka nevidieť krajšej sústavy tela. Páni krúčia hlavami... No srdce je choré, ako trepe – upozornení sú doktorom. Vskutku to nametáva sa ako vtáča v klietke. Vidieť i takto: silné prsia sa potriasajú.

"Nesúci!"

Balášom trhlo. Vrelá krv prebehla mu telom za minútu a obliala i temeno, že očervenel celý. Veľká radosť ohlušila ho, že teraz už od nej nemohol sa pohnúť. Odtisli ho, aby spravil miesto nasledujúcemu a nevšimli si ho viac. Ani doktor nehľadá naň, ba odvrátil sa s chladom v tvári. Balášovi tma z očí zmizla konečne. Zajasali sa šťastím. O chvíľu už prišiel k sebe úplne a dostavila sa mu i reč.

"Nevzali ma!" vstúpil s veselým výkrikom o pol hodiny do hostinca, ktorý stál naproti, kde zas bolo mužstva dosť. "A som i drukoval, chlapci... páčil som sa im, videl som dobre. Ale mňa nemohli vziať. Čo by bolo s mojím úradom bezo mňa? Pravdaže je slávne za vlast bojovať, ale..."

"Drukoval? Umieral, povedz! Pomyslia si tí, čo videli ho biedneho a ktorým teraz jeho vyzývavé správanie práve tak sa nepáčilo. I sedliaci tam prítomní poďivali sa a obzreli ho od hlavy po päty.

"Každý tú slávu radšej inému dopraje!" posmievať sa mu priatelia. Iní upomínajú ho:

"No a to šampanské bude?"

"Na každý pád," povie on slávnostne. "Bude tiecť ako voda. Čo ja sľúbim, to je sväté sľúbené – ja som muž svojho slova! Ale prv musím odkázať mojej panej, aby bola uspokojená, že ma nevzali. Lebo ja nielen okres, ale i ženu plačúcu mám," spraví žart už celkom zotavený.

"Žena možno, ale okres nie je plačúci! Podotkne Klipkáč mu naproti. Oči tupo opiera pred seba, tvár ešte väčšmi zvráskavená ako ráno. I tretieho syna mu vzali. Srdce Klipkáčovo je teraz už rovno zúrivé. Či on na to má toľkých synov, aby mu ich vojna pobila?!"

ÚLOHY

1. Pozorne si prečítajte úryvok a v piatich vetách zhrňte jeho obsah.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2,5 bodu	
----------	--

2. Sledujte v texte proces fyzických a psychických premien v správaní notára Baláňa.

Nájdite v úryvku ku každému citovanému príkladu kontrastný pár.

Príklad: ("zastal pod mieru",) "nevediac o sebe" > < "prišiel k sebe úplne"

Citovaný príklad	Kontrastný pár
"Pohol sa neistým krokom."	
"V očiach mu bola tma."	
"Je napoly mŕtvy."	
"neodpovedal"	
"silné prsia"	

5 bodov	
---------	--

3. Uved'te, akými umeleckými postupmi odhaľuje autorka protirečenie medzi skutkami a slovami u notára? Vymenujte tri, v ukážke prítomné znaky autorkiných umeleckých postupov).

.....

.....

.....

3 body	
--------	--

4. Porovnajte, či je alebo nie je názov diela v súlade s obsahom ukážky.

.....
.....

1 bod	
-------	--

5. Autorka si na stvárnenie svojich vojnových zážitkov vybrala formu novely. Definujte novelu ako žáner a vymenujte jej tri charakteristické znaky.

Definícia novely:.....
.....

Znaky novely:

.....
.....

2 body	
--------	--

6. Definujte iróniu a uveďte z textu štyri príklady.

Definícia irónie:.....
.....

Príklady z textu na iróniu:.....

.....
.....
.....

3 body	
--------	--

7. Zamyslite sa nad tým, čo pre vás znamená pojem hrdinstva. (Napíšte päť viet).

.....
.....
.....
.....
.....

5 bodov	
---------	--

8. Všímajte si, akým spôsobom sa vyjadruje v nasledujúcej vete úcta voči človeku, patriacemu k vyššej spoločenskej vrstve. Uved'te z vety tri výrazy, ktoré vyjadrujú úctu k oslovenému.

"Pán urodzený, pán Baláň," zvolá ktosi, ich volajú!

Výrazy vyjadrujúce úctu:

.....

.....

1,5 bodu	
----------	--

9. Preložte do maďarčiny.

Baláňom trhlo.

Ja som muž svojho slova.

Pozri túto babu!

Páni krútia hlavami.

Vrelá krv prebehla mu telom.

5 bodov	
---------	--

10. Určte gramatický tvar podčiarknutých slov.

"...i ženu plačúcu mám":

"...pozrel naň a vidiac ho takého" ...:

2 body	
--------	--

Oktatási Hivatal

kódszám:

A 2008/2009. tanévi
Országos Középiskolai Tanulmányi Verseny
első (iskolai) fordulójának szövegalkotási feladatlapja

SZLOVÁK NYELV ÉS IRODALOMBÓL

Munkaidő: 180 perc
Elérhető pontszám: 70 pont

ÚTMUTATÓ

A munka megkezdése előtt nyomtatott nagybetűvel ki kell tölteni az adatokat tartalmazó részt és minden különálló lapra rá kell írni a borító tetején található kódszámot! Más jelzés, például a versenyző vagy az iskola neve, bélyegzője nem szerepelhet a munkalapokon.

A szövegalkotási feladatok megoldásához íróeszközön kívül szöveggyűjtemény és egynyelvű szótár használható!

A szövegalkotási feladatlapot a versenybizottság értékeli központi javítási útmutató alapján..

A VERSENYZŐ ADATAI

Kódszám:

A versenyző neve: oszt.:

Az iskola neve:

városa:

